

Turvallisuusyhteistyöllä tuloksia

Arvioita paikallisen turvallisuussuunnittelun
tilanteesta 2011

Sisäinen turvallisuus



SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 22/2011

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Turvallisuussuunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmä Poliisilyjohtaja Mikko Paatero, Poliisihallitus puheenjohtaja, Päällikkö Tarja Mankkinen, sisäasiainministeriö, sihteeri, kehittämispäällikkö Markku Haiko, Suomen Kuntaliitto, sihteeri toimitusjohtaja Kimmo Kohvakka, SPEK, sihteeri		Julkaisun laji Raportti	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä 25.8.2009 SM028:00/2009	
Julkaisun nimi Turvallisuusyhteistyöllä tuloksia - Arvioita paikallisen turvallisuussuunnittelun tilanteesta 2011			
Julkaisun osat Johdanto, muistio, johtopäätökset, suositukset, liitteet			
Tiivistelmä Paikallinen turvallisuussuunnittelu käynnistyi vuonna 1999 valtioneuvoston periaatepäätöksellä Turvallisuustalkoot. Valtioneuvoston periaatepäätöksissä sisäisen turvallisuuden ohjelmista 2004 ja 2008 linjattiin turvallisuussuunnittelun kehittämistavoitteet. Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on ennalta ehkäistä ja torjua onnettomuuksia ja tapaturmia, rikoksia, häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnitelma voidaan tehdä maakunnallisena, seudullisena tai kunnallisena. Kyläsuunnitelmiin liitetään yhä useammin turvallisuutta koskeva osa. Turvallisuussuunnitteluun osallistuvat laajasti eri viranomaiset, järjestöt ja elinkeinoelämän edustajat. Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa 2008 asetettiin tavoitteeksi, että uusimuotoiset turvallisuussuunnitelmat on laadittu ja hyväksytty valtuustoissa koko maassa vuoden 2010 loppuun mennessä. Tähän raporttiin on koottu tietoja turvallisuussuunnittelun tilanteesta. Raportin on valmistellut turvallisuussuunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmä ja se on käsitelty ryhmän kokouksessa 27.5.2011.			
Avainsanat (asiasanat) Turvallisuus, yhteistyö, onnettomuudet, rikokset			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-675-2 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 22/2011		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-674-5
Kokonaissivumäärä 36	Kieli suomi	Hinta 20,00	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Styr- och uppföljningsgruppen för säkerhetsplanering Polisöverdirektör Mikko Paatero, Polisstyrelsen ordförande, chef Tarja Mankkinen, inrikesministeriet, sekreterare, utvecklingschef Markku Haiko, Finlands Kommunförbund, sekreterare, verkställande direktör Kimmo Kohvakka, SPEK, sekreterare		Typ av publikation Rapport	
		Uppdragsgivare Inrikesministeriet	
		Datum för tillsättandet av organet 25.8.2009 SM028:00/2009	
Publikation (även den finska titeln) Säkerhetssamarbete ger resultat – Omdömen om den lokala säkerhetsplaneringen 2011 (Turvallisuusyhteistyöllä tuloksia - Arvioita paikallisen turvallisuussuunnittelun tilanteesta 2011)			
Publikationens delar Inledning, promemoria, slutsatser, rekommendationer, bilagor			
Referat Den lokala säkerhetsplaneringen inleddes 1999 genom statsrådets principbeslut om ett nationellt program för brottsförebyggande. I statsrådets principbeslut om programmen för den inre säkerheten 2004 och 2008 fastställdes utvecklingsmålen för säkerhetsplaneringen. Målet för den lokala säkerhetsplaneringen är att förebygga och bekämpa olyckor, brott och störningar och att förbättra trygghetskänslan. En säkerhetsplan kan upprättas för ett landskap, en region eller en kommun. I byplaner integreras allt oftare en del om säkerhet. I säkerhetsplaneringen deltar olika myndigheter, organisationer och näringslivet i stor omfattning. I programmet för den inre säkerheten 2008 satte man upp som mål att en ny typ av säkerhetsplaner ska upprättas och godkännas av fullmäktige i hela landet före utgången av 2010. I denna rapport finns information om läget för säkerhetsplaneringen. Rapporten har beretts av styr- och uppföljningsgruppen för säkerhetsplanering och den har behandlats vid gruppens möte den 27 maj 2011.			
Nyckelord Säkerhet, samarbete, olyckor, brott			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-675-2 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 22/2011		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-674-5
Sidoantal 36	Språk finska	Pris 20,00	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

Sisäasiainministeriölle

Paikallinen turvallisuussuunnittelu käynnistyi vuonna 1999. Työ voidaan jakaa kahteen eri vaiheeseen, joista ensimmäinen päättyi vuonna 2006. Tällöin käynnistettiin suunnittelun toinen kierros, jonka tavoitteena oli laatia laajaan yhteistyöhön perustuvat, paikalliset turvallisuusongelmat huomioon ottavat suunnitelmat. Toinen vaihe jatkuu vuoden 2010 loppuun. Toisen kierroksen päätepisteenä voidaan pitää valtioneuvoston periaatepäätöksessä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta asetettua määräaikaa, jonka mukaisesti uusimuotoisten turvallisuussuunnitelmien tuli kattaa koko maa vuoden 2010 loppuun mennessä.

Turvallisuussuunnittelun ensimmäisen kierroksen toiminnasta ja tuloksista on tehty arviointeja. Esimerkkinä voidaan mainita dosentti Sirpa Virran vuonna 2002 julkaistu raportti Turvallisuussuunnitelmat 2001. Myös paikallisia turvallisuussuunnitelmia on arvioitu, tästä esimerkkinä voidaan mainita Vantaan turvallisuussuunnitelmasta laadittu arviointi. Arviointien tuloksia on käytetty pohjana valmisteltaessa suunnittelun toisen vaiheen tavoitteita.

Tähän raporttiin on koottu tietoja turvallisuussuunnittelun toisesta vaiheesta sekä esitetty johtopäätöksiä ja suosituksia jatkossa huomioon otettaviksi.

Raportin keskeiset suositukset ovat seuraavat:

Tavoitteena suunnitelmallinen yhteistyö. Turvallisuussuunnittelutyön tavoitteena ei ole suunnitelman laatiminen sinällään vaan se, että hyvin tehty suunnitelma ohjaa eri toimijoiden konkreettista työtä.

Tavoitteena hyvien käytäntöjen tehokkaampi levittäminen. Eri puolilla maata toteutetaan hyviä ja tuloksellisia hankkeita ja otetaan käyttöön toimintamalleja. Tietoa näistä hankkeista ja toimintamalleista tulee levittää tehokkaasti, jotta niitä voidaan hyödyntää valtakunnallisesti.

Tavoitteena paikallisen turvallisuussuunnittelun arvioinnin ja mittaamisen kehittäminen. Turvallisuussuunnittelun työn tuloksia ja vaikuttavuutta tulee mitata ja arvioida nykyistä laajemmin. Mittaamisesta ja arvioinnista saatuja hyviä kokemuksia kannattaa levittää myös muiden käyttöön.

Tavoitteena tiedon kokoaminen turvallisuussuunnittelun konkreettisista tuloksista ja kertominen niistä laajasti. Siitä huolimatta, että turvallisuussuunnittelua on tehty varsin pitkään, on työn tuloksista raportointi ja tiedottaminen vielä varsin vähäistä. Tuloksista tulee kertoa ja tiedottaa nykyistä enemmän niin päättäjille kuin myös asukkaille.

Tavoitteena turvallisuussuunnittelu osana pysyvää toimintaa. On tärkeää, että turvallisuustilannetta, siihen vaikuttavia seikkoja ja haasteita tarkastellaan omana kokonaisuutenaan. Turvallisuussuunnitelma ja siinä esitetyt toimenpiteet muuttuvat konkreettisesti toiminnaksi silloin, kun ne liitetään osaksi turvallisuussuunnitteluun osallistuvien tahojen toimintaa. Esimerkiksi kunnassa tämä tarkoittaa sitä, että turvallisuussuunnitelmassa esille tulevat asiat tulisi liittää osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua ja ohjausta.

Tavoitteena turvallisuussuunnitelma ja valmiussuunnitelma - osa laajaa turvallisuutta. Turvallisuutta tulee tarkastella laajasti. Käytännön työn onnistumisen kannalta on kuitenkin tärkeää jäsenellä laaja turvallisuustyö pienemmiksi osa-alueiksi. Turvallisuussuunnittelu ja valmiussuunnittelu ovat osa laajaa turvallisuuskokonaisuutta, mutta niillä on eri tehtävä ja tarkoitus. Turvallisuussuunnittelu perustuu yhteistyöhön ja sen tarkoituksena on ennalta ehkäistä rikoksia, onnettomuuksia, tapaturmia ja häiriöitä sekä lisätä ihmisten turvallisuuden tunnetta. Valmiussuunnittelu on lakisäänteistä ja sen tarkoituksena on varmistaa, että viranomaisten palvelut toimivat kaikissa tilanteissa. Paikallisella tasolla samat henkilöt voivat osallistua kummankin osa-alueen valmisteluun. Jatkossa on tärkeää, että työhön osallistuvat tunnistavat entistä laajemmin näiden kahden turvallisuuden osa-alueen yhteenkuuluvuuden mutta myös erot niiden välillä.

Helsingissä 31.5.2011

Mikko Paatero

Lasse Aapio

Markus Alanko

Leif Beilinson

Stefan Gerkman

Markku Haiko

Veli-Pekka Ihamäki

Kimmo Kohvakka

Kristiina Kumpula

Timo Kvist

Tarja Mankkinen

Juha Martiskainen

Marcus Merin

Reet Nurmi

Veli-Matti Ojala

Pentti Partanen

Maija Peltokangas

Merja Söderholm

Anneli Taina

Varpu Tavastsjerna

Vesa-Pekka Tervo

Ari Tulensalo

Hannu Tervo

Tapani Tiilikainen

Sirpa Virta

Sisällys

1 Johdanto.....	1
2 Paikallisesta turvallisuussuunnittelusta.....	2
2.1 Poliittisen johdon rooli	2
2.2 Turvallisuussuunnitelmien alueellinen kattavuus	2
2.3 Turvallisuussuunnittelun johtaminen	3
2.4 Turvallisuusyhteistyön organisointi.....	3
2.5 Turvallisuustilanteen arviointi ja julkistaminen, asukkaiden kuuleminen .	3
2.6 Turvallisuussuunnitelman laadinta	4
2.7 Turvallisuussuunnitelman käsittely valtuustossa.....	4
2.8 Turvallisuussuunnitelman toimeenpanon ja tulosten seuranta	4
3 Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteet 2008-2011.....	5
4 Miten laajasti paikallisia turvallisuussuunnitelmia on tehty	6
5 Maakunnallinen, seudullinen, kunnallinen vai kyläsuunnitelma?	8
5.1 Maakunnallinen suunnitelma.....	8
5.2 Seudullinen turvallisuussuunnitelma	9
5.3 Kunnallinen turvallisuussuunnitelma.....	9
5.4 Kylien turvallisuus osana kyläsuunnitelmaa	10
6 Suunnitelmien sisällöllistä arviointia	10
7 Johtovastuu ja turvallisuusyhteistyöhön osallistuvat	12
7.1 Ketkä johtavat turvallisuussuunnittelua	12
7.2 Ketkä osallistuvat turvallisuussuunnitteluun.....	13
8 Johtopäätöksiä tähän asti tehdystä työstä	14
9 Suosituksia jatkotyölle	18

Liitteet

Liite 1: Turvallisuussuunnitelmien valmistelun tilanne 2010/2011	22
Liite 2: Asettamispäätös	31
Liite 3: Asettamispäätöksen täydennys 25.1.2010	34
Liite 4: Asettamispäätöksen täydennys 12.1.2011	35
Liite 5: Paikallisen turvallisuussuunnittelun painopisteet 2011-2015	36

1 Johdanto

Paikallinen turvallisuussuunnittelu käynnistyi vuonna 1999 valtioneuvoston tekemällä Turvallisuustalkoot -periaatepäätöksellä. Valtioneuvosto teki 24.9.2004 periaatepäätöksen sisäisen turvallisuuden ohjelmasta, jossa päätettiin siitä, miten paikallista turvallisuussuunnittelua tulee kehittää edelleen. Periaatepäätöksen linjaukset konkretisoitiin ja ohjeistettiin raportissa Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen (SM julkaisu 19/2006), joka julkaistiin vuonna 2006. Tämä käynnisti suunnitelmien toisen kierroksen.

Valtioneuvosto teki päätöksen toisesta sisäisen turvallisuuden ohjelmasta 8.5.2008, ja päätökseen sisältyi konkreettiset toimenpiteet turvallisuussuunnittelun kehittämiseksi. Tavoitteet on esitelty luvussa 3.

Tietoa siitä, miten paikallisia turvallisuussuunnitelmia on laadittu, on koottu säännöllisin välein. Viimeisin yhteenveto on tehty vuoden 2010 lopussa (liite 1).

Paikallista turvallisuussuunnittelua ohjaa valtakunnallinen ohjaus- ja seurantaryhmä, jossa on laajasti edustettuna eri viranomaisia, järjestöjä ja muita toimijoita. Ohjaus- ja seurantaryhmä päätti 18.1.2011 valmistella arvion turvallisuussuunnittelun tilanteesta olemassa olevan tiedon pohjalta. Keskeinen tiedonlähde arvioinnissa on ollut Rikossentorjuntaneuvoston ylläpitämä verkkosivu turvallisuussuunnittelu.fi. Arviointia valmistelleeseen työryhmään kuuluivat erikoissuunnittelija Markus Alanko oikeusministeriö/rikossentorjuntaneuvosto, kehittäispäällikkö Markku Haiko Suomen Kuntaliitto, toimitusjohtaja Kimmo Kohvakka Suomen Pelastusalan keskusjärjestö SPEK ja sisäisen turvallisuuden sihteeristön päällikkö Tarja Mankkinen sisäasiainministeriö. Arvio on käsitelty turvallisuussuunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmässä ennen sen julkaisemista.

Tässä raportissa arvioidaan paikallisen turvallisuussuunnittelun tilaa niiden tietojen perusteella, joita on ollut käytettävissä. Raportti ei täytä tieteellisen tutkimuksen kriteereitä, mutta antaa yleiskuvan siitä, millaiselta tilanne näyttää. Tulevaisuudessa turvallisuussuunnittelun kehittämisen kannalta on tärkeää, että myös tutkimuslaitokset ryhtyisivät tekemään tutkimusta asiasta.

Yleisesti voidaan todeta, että paikallinen turvallisuussuunnittelutyö on edennyt varsin hyvin ja suunnitelmia on laadittu kunnissa verraten kattavasti.

2 Paikallisesta turvallisuussuunnittelusta

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Sitä toteutetaan eri viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän välisenä laajana yhteistyönä. Turvallisuussuunnitelmalla ohjataan konkreettisia toimia, joita osallistuvat tahot toteuttavat yhteistyössä tai osana omaa toimintaansa.

2.1 Poliittisen johdon rooli

Paikallisen turvallisuussuunnittelun yhdeksi tavoitteeksi on asetettu, että paikallistason poliittinen johto saisi aiempaa kokonaisvaltaisemman kuvan paikallisesta turvallisuustilanteesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä hyväksyisi toimenpiteet, joilla turvallisuutta parannetaan. Tämä toteutuu niin, että kunnan- ja kaupunginvaltuustot käsittelevät paikalliset turvallisuussuunnitelmat ja seuraavat niiden toteutumista. Valtakunnalliseksi tavoitteeksi on asetettu, että vuoden 2009 alussa työnsä aloittavat valtuustot käsittelevät turvallisuussuunnitelmat viimeistään vuoden 2010 aikana.

Poliittisen johdon tehtävä turvallisuussuunnittelussa on tärkeä, sillä valtuuston päätöksenteon kautta turvallisuus tulee osaksi kunnan ja kaupungin toimintastrategiaa ja johtamista. Valtuustojen tulisi myös seurata turvallisuussuunnitelmien toimeenpanoa ja tuloksia.

2.2 Turvallisuussuunnitelmien alueellinen kattavuus

Turvallisuussuunnitelmia voidaan laatia maakunnallisena kokonaisuutena, useamman kunnan yhteistyönä, kunnan alueen, kaupunginosan tai kylän kattavana turvallisuussuunnitelmana. Tärkeää on, että nämä suunnitelmat kytkeytyvät toisiinsa ja että niissä suunnitellut toimet ovat samansuuntaisia ja tukevat toisiaan. Maakunnallisesti laadittava turvallisuussuunnitelma voi tukea kunnallista turvallisuussuunnitelmaa esimerkiksi tuottamalla turvallisuuden tilannetietoa ja koordinoimalla kuntien rajat ylittäviä yhteistyöhankkeita. Kunnan turvallisuussuunnitelma on keskeinen, sillä sitä kautta turvallisuuden parantaminen kytkeytyy osaksi kunnan johtamista, strategiatyötä ja resurssien kohdentamista. Kunnan turvallisuussuunnitelma toimii yhteisenä alustana kunnan viranomaisten ohella myös muiden paikallisten toimijoiden kuten seurakuntien, kansalaisjärjestöjen ja elinkeinoelämän turvallisuussuunnittelulle ja turvallisuustyölle. Kunnan toiminnasta merkittävä osa on sellaista, joka vaikuttaa turvallisuuteen. Tällaisia

toimintoja ovat esimerkiksi maankäytönsuunnittelu, sosiaali- ja terveystoimi, päivähoido, nuorisotoimi, opetus- ja kulttuuritoimi, joten kunta tekee myös osana omaa toimintaansa päätöksiä, joilla on suuri vaikutus turvallisuuteen.

Kylien turvallisuussuunnitelmat ovat tärkeitä, sillä sitä kautta arjen turvallisuuteen liittyvät asiat tulevat osaksi kylällä asuvien arkea. Erityisesti harvaan asutuilla alueilla kunnat ovat maantieteellisesti laajoja, ja kylä on arjessa ihmistä lähellä. Suuremmissa kaupungeissa on syytä tarkastella kaupunginosien välisiä eroja ja arvioida, tulisiko turvallisuussuunnitelmaan liittää kaupunginosakohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

2.3 Turvallisuussuunnittelun johtaminen

Turvallisuussuunnitelman laatiminen on prosessi, joka alkaa johtovastuun määrittelystä ja päättyy tulosten seurantaan.

Virkamiestasolla turvallisuussuunnittelua johtavat kunnan johto (eri hallintokuntien johto sovitulla tavalla) yhdessä poliisitoimen ja alueellisen pelastuslaitoksen johdon kanssa. Aluksi ryhmän tulisi määrittellä johtovastuut ja sopia siitä, kuka johtotroikasta ottaa johtovastuun vai johdetaanko työtä ryhmänä ja miten johtamista toteutetaan käytännössä. Johtovastuu voi olla myös kiertävä.

2.4 Turvallisuusyhteistyön organisointi

Johtoryhmän keskeinen tehtävä on organisoida turvallisuussuunnittelu alueella ja johtaa työtä. On tärkeää, että yhteistyötä johdetaan määrätietoisesti ja johtamiseen kuuluvat menettelyt ja vastuut ovat työhön osallistuvien tiedossa.

Turvallisuussuunnittelu organisoidaan moniammatillisen yhteistyön pohjalta ottaen huomioon elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö. Tässä vaiheessa on tarkoituksenmukaista hyödyntää jo olemassa olevia yhteistyörakenteita niin, että ne tulevat selkeästi osaksi turvallisuussuunnittelua. Turvallisuussuunnittelu ei ole ylimääräistä työtä vaan osa normaalia perustyötä, jota toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa.

2.5 Turvallisuustilanteen arviointi ja julkistaminen, asukkaiden kuuleminen

Työn aluksi laaditaan paikallinen turvallisuustilanteen ja toimintaympäristön nykytilan analyysi yhdistämällä eri viranomaisten ja järjestöjen ja muiden toimijoiden tietoja, kyselyjen tuloksia ja muuta aineistoa. Analyysi julkaistaan ja paikallisille asukkaille ja

yrityksille annetaan mahdollisuus antaa palautetta arvioon sekä täydentää sitä tarvittaessa.

Turvallisuustilanteen arviointi on turvallisuussuunnittelun tärkein vaihe, jossa onnistuminen vaikuttaa jatkotyöhön merkittävästi. Tässä vaiheessa tulee tunnistaa tärkeimmät turvallisuusongelmat, joita koskevat toimenpiteet muodostavat laadittavan turvallisuussuunnitelman keskeisen sisällön. Nykytilan arvioinnin tulee perustua tilasto- ja muuhun saatavilla olevaan tietoon, kuten turvallisuuskyselyiden tuloksiin sekä turvallisuustyöhön osallistuvien asiantuntijoiden tietoihin. Vertailu valtakunnallisiin tilastoihin auttaa näkemään, miten alue/kunta sijoittuu turvallisuuden eri osa-alueilla valtakunnallisesti.

Turvallisuustilanteesta laaditun arvioinnin julkinen käsittely on tärkeää. Se parantaa turvallisuusanalyysin laatua, sillä asukkailla ja yrityksillä on monesti turvallisuuden kannalta sellaista tietoa, joka ei tule viranomaisten tietoon. Ihmiset pystyvät myös paremmin ottamaan vastuuta omasta turvallisuudestaan, kun heillä on riittävästi tietoa siitä, mitkä ovat arjen todellisia uhkia ja riskejä. Samalla pystytään vähentämään esimerkiksi kansainvälisestä tilanteesta johtuvia tai tiedotusvälineiden mahdollisesti synnyttämiä pelkoja. Analyysi auttaa myös löytämään mahdollisuuksia, joilla turvallisuutta voidaan parantaa.

2.6 Turvallisuussuunnitelman laadinta

Turvallisuussuunnitelma laaditaan paikallisen turvallisuustilanteen arvioinnin pohjalta. Siinä otetaan esille keskeisimmät turvallisuutta heikentävät tekijät ja päätetään konkreettisista toimista näiden torjumiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi. Suunnitelmaa laadittaessa on hyvä kartoittaa myös jo aiemmin tehty työ ja voimassa olevat suunnitelmat. Näin esimerkiksi kunnan liikenneturvallisuustyö voidaan sisällyttää osaksi turvallisuussuunnitelmaa. Toimenpiteet vastuutetaan ja niiden toteutumista seurataan. On tärkeää, että toimenpiteet priorisoidaan eikä yritetä kerralla tehdä kaikkea.

2.7 Turvallisuussuunnitelman käsittely valtuustossa

Valmis suunnitelma viedään kunnan- tai kaupunginvaltuustoon päätöksentekoa varten. Samalla päätetään siitä, miten suunnitelman toteutumista seurataan ja miten sen toteutumisesta raportoidaan turvallisuussuunnitelmaa toimeenpaneville organisaatioille, kuten järjestöille, johtoryhmälle, valtuustolle sekä alueen asukkaille ja yrityksille.

2.8 Turvallisuussuunnitelman toimeenpanon ja tulosten seuranta

Turvallisuussuunnitelman toimeenpanoa tulee seurata säännöllisesti. Johtoryhmä seuraa työn etenemistä ja tuloksia ja tekee tarpeen mukaan tarkistuksia

toimeenpanosuunnitelmaan. Olisi tärkeää, että turvallisuussuunnittelun etenemisestä ja tuloksista tiedotetaan säännöllisesti esimerkiksi kunnan tai kaupungin nettisivuilla ja paikallisissa tiedotusvälineissä. Johtoryhmä raportoi tuloksista kunnan tai kaupunginvaltuustolle siten, kun valtuusto edellyttää.

Seurannan tuloksia käytetään hyödyksi suunnitelman tarkistamisessa ja uuden suunnitelman laadinnassa. Suunnitelma uusitaan ja päivitetään sovitun aikataulun mukaisesti.

3 Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteet 2008 - 2011

Valtioneuvosto teki päätöksen toisesta sisäisen turvallisuuden ohjelmasta 8.5.2008, ja päätökseen sisältyi konkreettiset toimenpiteet turvallisuussuunnittelun kehittämiseksi. Nämä ovat seuraavat:¹

1. Uudenmuotoiset paikalliset turvallisuussuunnitelmat käsitellään valtuustoissa viimeistään vuoden 2010 aikana. Paikallisissa turvallisuussuunnitelmissa viranomaiset ja järjestöt sopivat yhteisistä toimista rikosten, häiriöiden, onnettomuuksien ja tapaturmien ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Tällä ohjelmakaudella turvallisuussuunnittelulla puututaan erityisesti **väkivaltatapauksiin ja tapaturmiin. Alkoholihaittojen torjuntaa koskevat tavoitteet** ja yhteiset toimenpiteet sisällytetään turvallisuussuunnitelmiin. Huolehditaan turvallisuuden **eri toimialojen kattavasta ja joustavasta integroinnista paikalliseen turvallisuussuunnitteluun** (esimerkiksi tuote- ja liikenneturvallisuus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tapaturmien ehkäisy). Toteutetaan toimia, joilla **elinkeinoelämä ja järjestöt saadaan mahdollisimman kattavasti mukaan** paikalliseen turvallisuussuunnitteluun. Paikallisten turvallisuussuunnitelmien laatimisvaiheessa tulee huomioida **etnisten vähemmistöjen turvallisuus** ja kuulla soveltuvalla tavalla etnisten vähemmistöjen näkemyksiä. *Päivastuu: SM. Mukana: OM, STM, LVM, Suomen Kuntaliitto, järjestöt. Aikataulu: 2012.*
2. Lääninhallituksilla on ollut tärkeä tehtävä poikkihallinnollisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön edistämisessä ja paikallisen turvallisuussuunnittelun ja työn tukemisessa. **Varmistetaan poikkihallinnollisen sisäisen turvallisuuden yhteistyön jatkuvuus** aluehallinnon uudistuksen yhteydessä. *Päivastuu: SM. Mukana: VM, STM, LVM, lääninhallitukset. Aikataulu: 2010.*

¹ Turvallinen elämä jokaiselle. Sisäisen turvallisuuden ohjelma. Valtioneuvoston periaatepäätös 8.5.2008. SM julkaisu 16/2008. Luku 5.5 toimenpiteet 1-4.

3. **Kyläsuunnitelmiin liitetään kylien turvallisuussuunnitelmat**, jossa on kuvattu toimenpiteet kylien turvallisuuden varmistamiseksi. Kylien turvallisuussuunnitelmat otetaan huomioon kuntien turvallisuussuunnitelmissa. Tuetaan ja edistetään kylien turvallisuussuunnittelua osana harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen turvaamista. *Päävastuu: SM. Mukana: Suomen kylätoiminta ry, STM, LVM, YM, Suomen Kuntaliitto, alueelliset pelastuslaitokset. Aikataulu: 2008–2011.*
4. **Varmistetaan harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut**. Paikallisen turvallisuussuunnittelutyön yhteydessä palokuntien vastuuhenkilöt sitoutetaan paikalliseen turvallisuussuunnitteluun ja sen perusteella turvallisuuskoulutukseen. Näin paloasemat muodostavat tärkeän osan paikallista turvallisuutta. Paloasemat turvallisuuskeskuksina voivat olla antamassa paikalliselle väestölle alkusammutus-, tulityö- ja muuta sisäiseen turvallisuuteen liittyvää koulutusta. *Päävastuu: SM. Mukana: lääninhallitukset, STM, LVM, alueelliset pelastuslaitokset, järjestöt. Aikataulu: 2011.*

Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa päätettyjen toimenpiteiden etenemistä on seurattu säännöllisesti vuosittain laatimalla seurantaraportit sisäisen turvallisuuden ministeriryhmälle.²

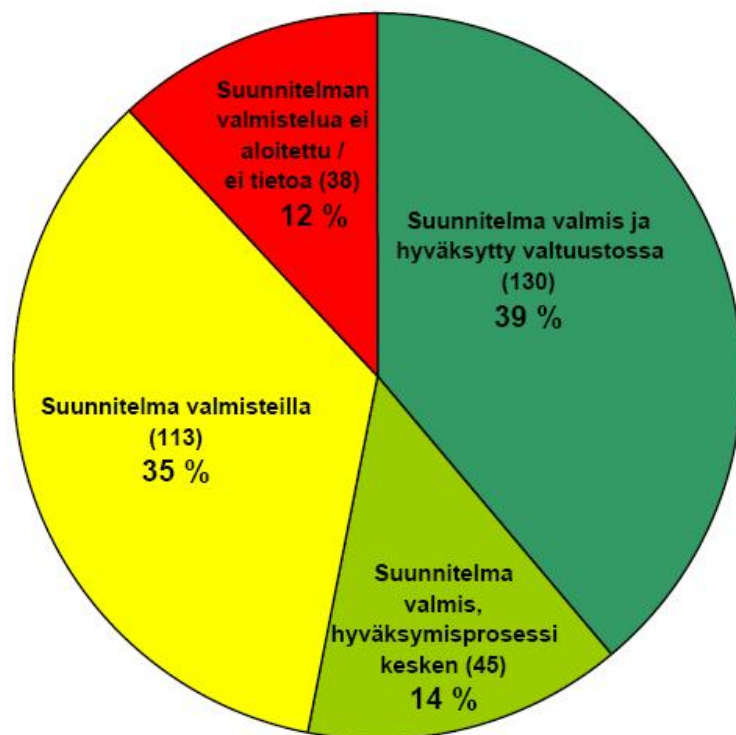
4 Miten laajasti paikallisia turvallisuussuunnitelmia on tehty

Tavoitteeksi asetettiin, että uudenmuotoiset paikalliset turvallisuussuunnitelmat käsitellään valtuustoissa viimeistään vuoden 2010 aikana. Uudenmuotoisilla suunnitelmilla tarkoitettiin suunnitelmia, joissa on otettu raportissa Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen (SM julkaisu 19/2006) esitetyt linjaukset huomioon.

Liitteessä 1 on esitetty turvallisuussuunnitelmien valmistelun tilanne kunnittain. Yhteenveto kuvaa suunnitelman valmistelun tilannetta kunnassa ottamatta kantaa siihen, onko suunnitelma laadittu kunnan alueelle vai laajemmalle alueelle.

Yhteenvedon mukaan vuoden 2010 lopussa turvallisuussuunnitelma on ollut valmiina ja se on hyväksytty valtuustossa 130 kunnassa (39%). Yhteensä 45 kunnassa suunnitelma oli valmiina, mutta sitä ei ole vielä hyväksytty valtuustossa. Suunnitelma oli valmisteilla yhteensä 113 kunnassa. Niiden kuntien määrä, joissa suunnitelman valmistelua ei ole aloitettu tai suunnitelman valmistelun tilanteesta ei ole saatu tietoa, on yhteenvedon mukaan 38. Yksi kunta on ilmoittanut, että se ei tule käynnistämään turvallisuussuunnittelutyötä.

² SM julkaisut 15/2009, 5/2010 ja 10/2011.



Kuvio 1. Turvallisuuksuunnitelmien valmistelun tilanne. Tiedot perustuvat liitteen 1 tietoihin.

Yhteenvetona turvallisuuksuunnitelmien laadinnan tilanteesta voidaan todeta, että turvallisuuksuunnitelmat on laadittu varsin kattavasti. Suomessa on vuonna 2011 yhteensä 336 kuntaa, ja vain 23 kunnasta on varmaa tietoa siitä, että turvallisuuksuunnittelutyö ei ole käynnissä. Nämä ovat pääsääntöisesti pieniä kuntia. Tämän perusteella vain 5,3 % Suomen väestöstä eli yhteensä alle 300 000 henkilöä asuu kunnassa, jossa turvallisuuksuunnitelmaa ei ole. Kaikki suuret kunnat ja kaupungit ovat turvallisuuksuunnittelun piirissä.

Turvallisuuksuunnitelmien laadinnan tilannetta tarkasteltaessa on tärkeää ottaa huomioon käynnissä oleva kuntarakenteiden uudistaminen ja sen vaikutukset turvallisuuksuunnitteluun. Pienten kuntien turvallisuuksuunnittelua on voinut hidastaa mahdollinen kuntaliitoksen valmistelu tai näköpiirissä oleva kuntaliitos. Turvallisuuksuunnittelun laadinnan tilannetta kuvaavat tiedot vahvistavat käsitystä, jonka mukaisesti turvallisuus on yhä tärkeämpi alueellinen ja paikallinen kilpailutekijä niin asukkaista kuin yrityksistäkin kilpailtaessa.

5 Maakunnallinen, seudullinen, kunnallinen vai kyläsuunnitelma?

Turvallisuussuunnitelma voidaan laatia maakunnallisena suunnitelmana, useamman kunnan yhteisenä suunnitelmana tai kuntakohtaisena suunnitelmana.

5.1 Maakunnallinen suunnitelma

Maakunnalliseen suunnitelmaan voidaan koota, analysoida ja seurata koko maakunnan turvallisuuteen vaikuttavat asiat. Maakunnalliset suunnitelmat antavat kokonaiskuvan turvallisuusasioista, jotka vaikuttavat koko maakunnan alueella, antavat tukea kunnallisesti tehtävälle turvallisuustyölle, edistävät turvallisuuden tilannetietoisuutta sekä lisäävät kuntien mahdollisuuksia reagoida nopeammin uusiin turvallisuushaasteisiin.

Maakunnallisia suunnitelmia on tehty Etelä-Savossa, Kainuussa, Keski-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa ja Päijät-Hämeessä. Maakunnallisten suunnitelmien lähestymistapa ja sisältö vaihtelee maakunnallisten tarpeiden ja lähtökohtien mukaisesti. Maakuntien liitoilla on keskeinen rooli maakunnallisessa turvallisuustyössä.

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 23.2.2009 seuraavaa:

Etelä-Savoon laaditaan maakunnallinen turvallisuussuunnitelma. Etelä-Savon turvallisuussuunnitelman tavoitteena on sisäisen turvallisuuden ohjelman linjausten ja asetettujen tavoitteiden toteutuminen Etelä-Savossa. Suunnitelmalla varmistetaan valtion aluehallinnon ja kuntarakenteenmuutosten ja eri viranomaisten yhteistyön toimivuuden sekä maakunnallisen koordinaation säilyminen.

Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman pohjalta seutukunnille ja kunnille laaditaan yksityiskohtaisemmat alueiden erityispiirteet huomioivat turvallisuussuunnitelmat.

Maakunnallisen turvallisuussuunnitelman hyväksyy maakuntahallitus.

Maakunnallista turvallisuustyötä koordinoimaan nimetään Etelä-Savon turvallisuustyön ohjausryhmä, johon maakuntaliitto kutsuu edustajat seudullisesti kunnista, sairaan hoitopiireistä, poliisista, pelastuslaitoksesta, yrityselämästä (kauppakamari), seurakunnista, liikenteestä, energiahuollosta, te -keskuksesta, puolustuslaitoksesta ja ympäristöhallinnosta sekä ao. järjestöistä. Ohjausryhmän koko on enintään 20 henkilöä.

Etelä-Savon maakuntahallitus nimeää ohjausryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Muilta osin maakuntahallitus oikeuttaa maakuntajohtajan nimeämään Etelä-Savon turvallisuustyön ohjausryhmän.

Päijät-Hämeen turvallisuussuunnitelmassa on määritelty painopisteet, joita ovat esimerkiksi vanhusten kotiturva, palvelujen säilyttäminen, ongelmat alkoholin anniskelussa ja vähittäismyynnissä sekä maatilaturvallisuus. Painopisteiden merkitys eri kunnissa vaihtelee kunnan tilanteen mukaisesti.

Pohjois-Savon maakunnallisen turvallisuussuunnitelman tarkoituksena on toimia strategisen tason puitesuunnitelmana Pohjois-Savon kuntien kunta- tai seutukohtaisille suunnitelmille. Sen painopistealueita ovat: 1) Arjen turvallisuus: tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy, 2) Arjen turvallisuus: palveluiden toimivuus, 3) Syrjäytymisen, erityisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy 4) Väkivallan hallinta ja ehkäisy sekä 5) Päihteiden käyttöön vaikuttaminen ja omavalvonnan edistäminen.

5.2 Seudullinen turvallisuussuunnitelma

Seudullisia turvallisuussuunnitelmia on laadittu Etelä-Karjalassa (2), Etelä-Pohjanmaalla, Etelä-Savossa, Kanta-Hämeessä (3), Keski-Suomessa (7), Kymenlaaksossa, Lapissa (2), Pirkanmaalla (4), Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla (3), Pohjois-Savossa (2), Satakunnassa (3), Uudellamaalla (2), Varsinais-Suomessa (5). Suluissa oleva luku ilmoittaa, kuinka monta seudullista suunnitelmaa maakunnassa on. Luettelosta käy ilmi, että samassa maakunnassa voi olla sekä maakunnallinen turvallisuussuunnitelma ja useampia seudullisia turvallisuussuunnitelmia.

5.3 Kunnallinen turvallisuussuunnitelma

Paikallinen turvallisuussuunnittelu käynnistyi vuonna 1999 kunnallisten turvallisuussuunnitelmien laatimisena. Turvallisuussuunnittelun ensimmäisellä kierroksella (1999-2006) kunnalliset turvallisuussuunnitelmat laadittiin kattavasti lähes koko maassa. Suunnitelmat laadittiin lähes poikkeuksetta poliisin johdolla. Suunnitelmien vaikuttavuus vaihteli suuresti. Osa suunnitelmista tuotti konkreettisia tuloksia, osa oli laadittu sen vuoksi, että laatimisesta oli annettu poliisille määräys. Sisäisen turvallisuuden ohjelmat vuosina 2004 ja 2008 ovat ohjanneet kunnallista turvallisuussuunnittelua eteenpäin korostaen muun muassa kuntien välisen yhteistyön merkitystä, paikallisuutta suunnitelman lähtökohtana sekä kunnan roolia suunnitelman laatimisessa ja toimeenpanossa.

Turvallisuussuunnitelmiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.turvallisuussuunnittelu.fi, johon on koottu turvallisuussuunnitelmia ja muuta niihin liittyvää aineistoa. Liitteenä 1 on yhteenveto turvallisuussuunnitelmien laadinnan tilanteesta.

5.4 Kylien turvallisuus osana kyläsuunnitelmaa

Kuntien määrä on vähentynyt viime vuosien aikana. Tämän seurauksena kuntien pinta-ala suurenee. Saman kunnan alueella voi olla sekä taajamia että harvaan asuttuja alueita. Esimerkkinä tästä on Rovaniemi, jossa on sekä kaupunkimainen keskusta että kyliä saman kunnan alueella.

Yllä kuvatun kehityksen johdosta on syytä ottaa kylät mukaan turvallisuussuunnitteluun. Kylissä laaditaan kyläsuunnitelmia, joihin kirjataan kyläläisten näkemykset siitä, miten kylää kehitetään. Viime vuosien aikana kyläsuunnitelmiin on ryhdytty liittämään myös kylän turvallisuutta käsitteleviä asioita. Kylien turvallisuutta käsittelevässä osuudessa voidaan kuvata kylän turvallisuuden kannalta tärkeitä asioita sekä kuvata, miten kyläläiset itse parantavat turvallisuuttaan. Lisäksi suunnitelmaan voidaan liittää asiat, joihin odotetaan kunnalta toimenpiteitä. Näin kunnan turvallisuudesta vastaavat viranomaiset saavat järjestelmällisesti koottua tietoa kylien turvallisuudesta ja turvallisuuspalveluihin kohdistuvista odotuksista.

Kylien turvallisuussuunnittelua on kehitetty erityisesti Lapissa³, Pohjois-Karjalassa ja Keski-Suomessa. Jatkossa on tarkoitus laatia opas, jossa käsitellään kylien turvallisuutta ja sen parantamista.

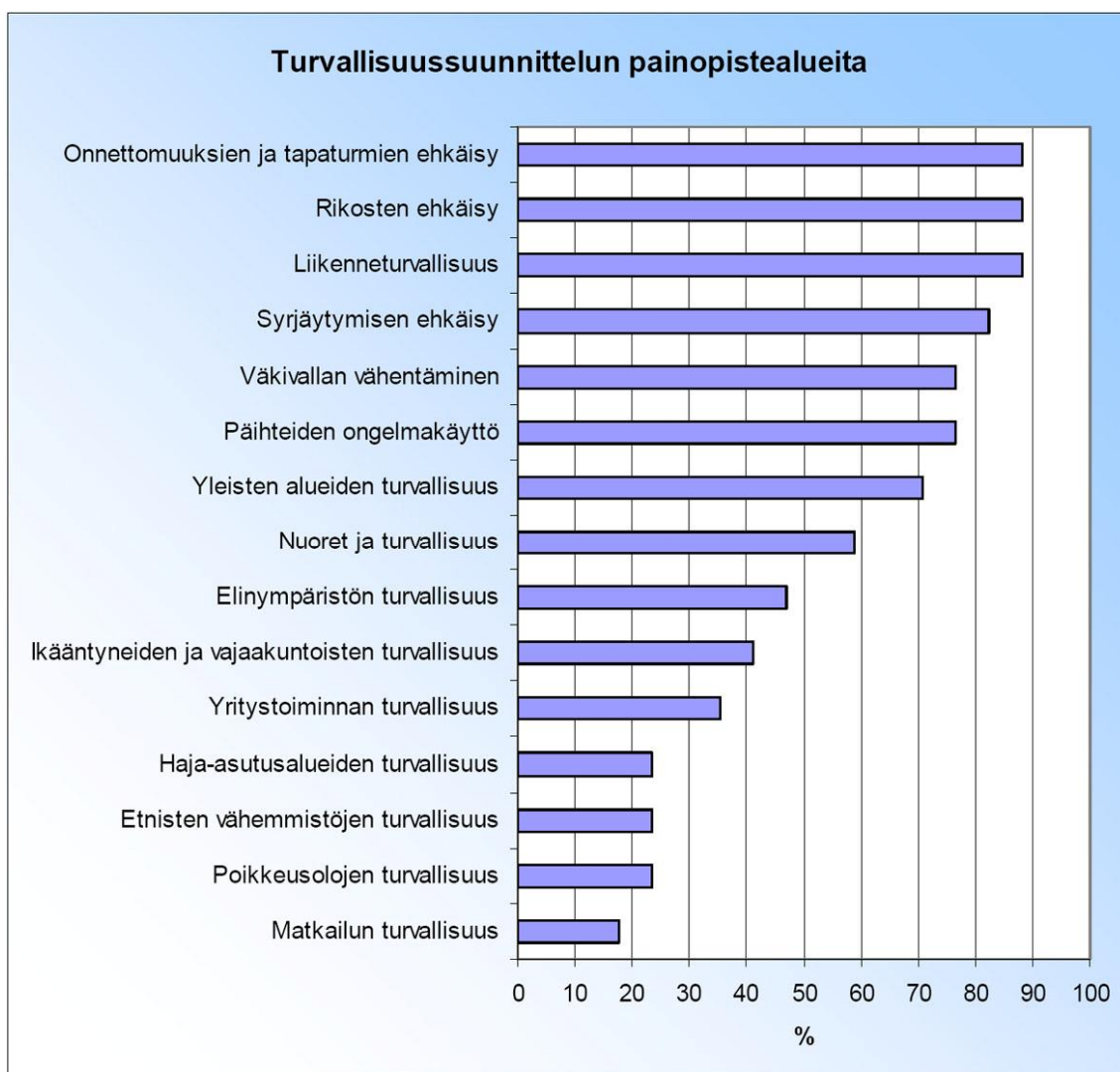
6 Suunnitelmien sisällöllistä arviointia

Julkaisussa Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen⁴ todetaan, että paikallisen turvallisuussuunnittelun yhtenä päämääränä on omalta osaltaan toimeenpanna valtioneuvoston periaatepäätöstä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta. Ohjelmaan on kirjattu kansalliset poikkihallinnollisesti toteutettavat tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet sisäisen turvallisuuden parantamiseksi. Raportissa korostetaan, että valtakunnallisten tavoitteiden painoarvo paikallisella tasolla määräytyy paikallisesti tehtävän toimintaympäristön kartoituksen ja väestön turvallisuustilanteen kartoituksen ja riskikartoituksen seurauksena.

³ Taatusti turvassa -huolehtiva kyläyhteisö -hanke <http://www.sosiaalikallega.fi/taatusti-turvassa-huolehtiva-kylayhteiso-hanke>

⁴ SM julkaisuja 19/2006

Turvallisuussuunnitelmien sisältöä on tarkasteltu otoksen⁵ avulla. Tämän perusteella näyttää siltä, että turvallisuussuunnitelmien keskeiseksi sisällöksi on valikoitunut sellaisia teemoja, joihin yksittäinen viranomais ei yksin voi puuttua. Turvallisuussuunnittelu on siten täyttänyt tavoitteen, joka sille asetettiin: sen avulla puututaan sellaisiin turvallisuusongelmiin ja turvattomuutta lisääviin seikkoihin, joihin vastaaminen edellyttää eri viranomaisten ja järjestöjen välistä yhteistyötä.



Kuvio 2. Otokseen perustuva yhteenveto laadittujen turvallisuussuunnitelmien painopisteistä.

⁵ Otoksen muodostivat 17 turvallisuussuunnitelmaa, jotka kattoivat yhteensä 55 kuntaa. 100% tarkoittaisi, että painopiste on huomioitu kaikissa otoksen turvallisuussuunnitelmissa.

Onnettomuuksien ja tapaturmien ehkäisyn merkitys on lisääntynyt merkittävästi turvallisuussuunnittelussa. Tämä johtune osaksi siitä, että kyseessä on kunnille merkittävä turvallisuusongelma niin kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta kuin myös taloudellisesti. Tietoisuus tapaturmista ja niiden merkityksestä on lisääntynyt viime vuosien aikana muun muassa sen vuoksi, että paikallista tilastotietoa on saatavilla aiempaa enemmän.

Edellisellä sivulla olevasta kuvioista käy ilmi, että kaikki valtioneuvoston periaatepäätöksessä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta (8.5.2008) mainitut painopistealueet on hyvin huomioitu paikallisessa työssä. Myös etnisten vähemmistöjen turvallisuus on otettu mukaan turvallisuussuunnitteluun omana painopisteensä siitä huolimatta, että se on varsin uusi alue.

7 Johtovastuu ja turvallisuusyhteistyöhön osallistuvat

Turvallisuussuunnittelun ensimmäisessä vaiheessa laadituissa suunnitelmissa ja niiden toimeenpanossa poliisilla oli keskeinen vastuu. Suomen Kuntaliitto antoi jo vuonna 2003 linjaukset kuntien turvallisuustyölle⁶. Linjauksissa kannustettiin kuntia osallistumaan paikalliseen turvallisuussuunnitteluun.

7.1 Ketkä johtavat turvallisuussuunnittelua

Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen -raportissa kuvattiin turvallisuussuunnittelun prosessimalli. Raportissa todettiin, että turvallisuussuunnittelun johtovastuu tulisi osoittaa johtoryhmälle, jossa ovat mukana kunnan johto, alueellisen pelastustoimen johto sekä poliisilaitoksen johto. Johtoryhmä voi johtaa toimintaa yhdessä tai vaihtoehtoisesti osoittaa johtovastuun yhdelle taholle tai kierrättää johtovastuuta esimerkiksi vuosittain.

Johtoryhmään perustuva johtamismalli on osoittautunut käytännössä hyvin toimivaksi. Johtovastuu on osoitettu selkeästi mutta samalla on varmistettu riittävä joustavuus, jonka mukaisesti johtovastuu voidaan osoittaa niin, että paikalliset resurssit ja olosuhteet voidaan ottaa huomioon.

Turvallisuussuunnittelun kehittämislinjauksissa on painotettu selkeän johtovastuun merkitystä. Turvallisuussuunnittelun ensimmäisen vaiheen (1999-2006) aikana

⁶ Kuntaliiton linjaus liiton ja kuntien turvallisuustyölle. Suomen Kuntaliiton hallituksen 30.10.2003 hyväksymä kannanotto kuntien turvallisuustyön edistämiseksi.

toteutettiin useita arviointeja, ja näissä nousi johtamisen selkeyttäminen ja kehittäminen esille yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena.

Otoksen perusteella tarkasteltiin, miten 36 kunnallisen tai seudullisen turvallisuussuunnitelman ja siihen liittyvän yhteistyön johtaminen oli järjestetty. Kunnan johto oli johtovastuussa yhteensä 24 suunnitelmassa. Poliisi oli johtovastuussa kahden suunnitelman valmistelutyöstä. Kiertävä johtovastuu oli kahdessa suunnitelmassa. Yhteensä kahdeksasta suunnitelmasta ei käynyt ilmi, miten työn johtaminen oli järjestetty.

Otoksen perusteella voidaan tehdä johtopäätös, että kunnan asema turvallisuussuunnittelutyön johtamisessa on vahvistunut. Tämä on erittäin myönteinen ja asetetun tavoitteen mukainen kehityssuunta, sillä kunnan rooli peruspalvelujen tuottajana on turvallisuuden kannalta keskeinen.

Esimerkkinä kiertävästä puheenjohtajuusvastuusta voidaan mainita Päijät-Häme, jossa ensimmäisenä vuonna turvallisuussuunnittelun johtoryhmän puheenjohtajana toimi poliisipäällikkö ja seuraavana pelastusjohtaja.

7.2 Ketkä osallistuvat turvallisuussuunnitteluun

Paikallisen turvallisuusyhteistyön kehittäminen -raportissa esitettiin, että turvallisuussuunnitteluun tulee osallistua turvallisuuden kannalta keskeisten kunnallisten viranomaisten edustajat, poliisi, pelastustoimi, rajavartiolaitoksen edustaja tarpeen mukaan, keskeisten vapaaehtoisjärjestöjen edustajat sekä elinkeinoelämän edustajat. Myös sisäisen turvallisuuden ohjelma 8.5.2008 asetti tavoitteeksi järjestöjen ja elinkeinoelämän edustajien entistä kattavamman osallistumisen turvallisuussuunnitteluun.

Liitteessä 2 on kuvattu, mitkä tahot ovat olleet mukana 10 kunnallisen ja 10 seudullisen suunnitelman valmistelussa. Poliisi, pelastustoimi ja kunnan eri hallintokunnat osoittautuvat yhteenvedon perusteella aktiivisiksi toimijoiksi turvallisuussuunnittelussa.

Turvallisuussuunnitelmia tarkasteltaessa voidaan yleisesti todeta, että turvallisuussuunnittelussa ovat useimmin mukana kaupungin/kunnanjohtaja, poliisi, pelastustoimi, sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi, tekninen toimi, vapaa-aikatoimi, perusturva sekä seurakunnan edustajat. Harvemmin mukana on esimerkiksi yrittäjien tai asukasyhdistyksen edustaja. Satunnaisesti mukavat ovat tulli, rajavartiosto ja merivartiosto. Viimeksi mainittu vahvistaa sen, että turvallisuussuunnitteluun osallistuvat tahot valikoituvat turvallisuussuunnitelmien sisällön perusteella.

Sisäasiainministeriön johdolla on valmisteltu opas siitä, miten järjestöt voidaan ottaa mukaan turvallisuussuunnitteluun.

8 Johtopäätöksiä tähän asti tehdystä työstä

Turvallisuussuunnittelu on edennyt hyvin

Koottujen tietojen mukaan turvallisuussuunnitelmat on laadittu lähes kattavasti. Tätä voidaan pitää erittäin hyvänä tuloksena erityisesti ottaen huomioon kuntakentän käynnissä oleva murros ja muut hallinnolliset uudistukset, jotka ovat vaatineet resursseja.

Ei enää ylimääräistä työtä vaan osa perustyötä

Turvallisuussuunnittelun ensimmäisellä kierroksella oli vielä varsin laajasti vallalla käsitys, että turvallisuussuunnittelu on jotain ylimääräistä, jota tehdään oman työn ohella. Nämä asenteet ovat vähitellen väistyneet. Yhteistyön merkitys ja moniammatillinen työskentelyote ovat levinneet, ja niiden merkitys korostuu erityisesti siellä, missä tehdään työtä asiakkaiden kanssa. Yhä laajemmin tunnistetaan ongelmat, joiden ratkaiseminen edellyttää yhteistyötä eikä onnistu omin voimin. Osaaminen ja kyky tehdä tuloksellista yhteistyötä ovat lisääntyneet.

Tietoisuus turvallisuuden merkityksestä on lisääntynyt

Kuntien ja kaupunkien johto on ottanut yhä useammin johtavan roolin turvallisuussuunnittelussa. Tästä voidaan tehdä se johtopäätös, että kuntajohtajat tiedostavat yhä laajemmin turvallisuuden merkityksen kunnan kehitykselle ja taloudelle. Erityisesti suurten kaupunkien johtajat ovat erittäin kiinnostuneita parantamaan kaupungin turvallisuutta siksi, että turvallisuus vaikuttaa niin moneen muuhun tekijään. Hyvä turvallisuus liittyy kiinteästi hyvinvointiin ja on tärkeä vetovoimatekijä kunnan nykyisille ja tuleville asukkaille. Yrityksille hyvä sisäinen turvallisuus on tärkeää, sillä turvallisuusongelmiin varautuminen on suuri kustannustekijä yrityksille.

Yhä harvemmin kohtaa aiemmin varsin yleistä asennetta, jonka mukaisesti kunnan johto ajattelee poliisin vastaavan kunnan turvallisuudesta laajasti.

Paikallisen ja kansallisesti tehtävän työn välinen yhteys

Turvallisuussuunnittelun toisen kierroksen käynnistyessä käytiin laajasti keskustelua siitä, että tulisi kunnille antaa turvallisuussuunnittelun malli, jota voidaan toteuttaa kaikissa kunnissa. Oli myös mielipiteitä, joiden mukaisesti mitään ohjeistusta ei tarvita, sillä jokaisen kunnan tulee itse päättää siitä, miten ja millaisen turvallisuussuunnitelman se tekee.

Sisäasiainministeriön johdolla työskennellyt laajapohjainen työryhmä valmisteli vuonna 2006 julkaistun raportin ”Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen”. Raportissa annettiin turvallisuussuunnittelun prosessimalli sekä ajatuksia suunnitelman sisällöksi. Samalla korostettiin, että suunnitelmien tulee perustua paikallisiin tarpeisiin, ongelmiin ja resursseihin. Raportin lähestymistapa on osoittautunut varsin onnistuneeksi. Saatujen tietojen mukaan raportti on antanut tukea ja ohjausta paikallisesti tehdyille suunnitelmille. Se ei ole kuitenkaan ohjannut työtä liikaa niin, että suunnitelmista tulisi toistensa kopioita siitä huolimatta, että tilanne eri alueilla on hyvinkin erilainen.

Kansalliset tavoitteet on otettu huomioon paikallisessa työssä

Paikallinen turvallisuussuunnittelu on yksi keino toimeenpanna kansallisesti sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettuja tavoitteita sisäisen turvallisuuden parantamiseksi. Kansalliset tavoitteet ovat selkeästi nähtävissä paikallisten turvallisuussuunnitelmien keskeisessä sisällössä. Niihin liittyvissä toimenpiteissä on kuitenkin otettu vahvasti huomioon paikalliset olosuhteet ja tarpeet.

Turvallisuussuunnitelmien laadulliset erot ovat kaventuneet

Yleisesti voidaan todeta, että turvallisuussuunnitelmat ovat erilaisia ja ne heijastavat paikallisia olosuhteita ja haasteita. Suunnitelmien laadulliset erot ovat kaventuneet. Paikalliseen turvallisuussuunnitteluun osallistuvien osaaminen ja ammattitaito ovat lisääntyneet kokemuksen myötä. Myös edellä mainittu raportti Paikallisen turvallisuusyhteistyön kehittäminen on osaltaan ohjannut suunnittelua.

Yhteistyö on kehittynyt ja laajentunut

Paikallisen turvallisuussuunnittelun yhteydessä on korostettu yhteistyön merkitystä. Lisääntyvä yhteistyö ei kuitenkaan ole turvallisuussuunnittelun varsinaisena tavoitteena vaan se, että useimmat turvallisuusongelmat vaativat usean eri toimijan yhtäaikaista ja samansuuntaisia toimia. Tästä syystä on tärkeää, että tavoitteista sovitaan ja toimenpiteitä suunnitellaan yhdessä.

Yhteistyö on turvallisuussuunnittelun toisella kierroksella laajentunut selvästi. Kunnan rooli on kasvanut ja uusia toimijoita on tullut mukaan. Järjestöt ovat mukana entistä

laajemmin, mutta heidän osallistumisestaan tulee edelleen edistää. Elinkeinoelämä on mukana paikoitellen.

Seudullinen ja alueellinen yhteistyö on lisääntynyt

Jo ensimmäisessä sisäisen turvallisuuden ohjelmassa vuonna 2004 asetettiin tavoitteeksi, että paikallista turvallisuussuunnittelua koordinoidaan seudullisesti. Vuoden 2009 loppuun toimineet lääninhallitukset totesivat alueellisen koordinaation merkityksen ja eräät lääninhallitukset ryhtyivät toteuttamaan alueellista turvallisuusyhteistyön koordinaatiota myös käytännössä. Aluehallintovirastot ovat jatkaneet tätä työtä, ja sisäasiainministeriö on asettanut sisäisen turvallisuuden yhteistyön kehittämistä ja yhteensovittamista koskevat tavoitteet aluehallintovirastolle vuosittain tehtävissä tulossopimuksissa.

Maakuntien liitot ovat yhä laajemmin ottaneet alueellisen turvallisuusyhteistyön koordinaatiotehtäviä. Tämä näkyy käytännössä maakunnallisten turvallisuussuunnitelmien lisääntymisenä.

Ennalta ehkäisevä työ korostuu turvallisuussuunnittelussa

Paikallisen turvallisuussuunnittelun yksi keskeinen tavoite on tehostaa ennalta ehkäisevää työtä niin, että rikoksia, häiriöitä, onnettomuuksia ja tapaturmia tapahtuu vähemmän ja ihmisten turvallisuuden tunne paranee. Ennalta ehkäisevän työn haasteellisuutta lisää se, että ennalta ehkäisevät toimet ovat usein toisen toimijan vastuulla kuin korjaavat toimet. Perinteiset turvallisuusviranomaiset vastaavat usein korjaavista toimista, kuten rikosten ja onnettomuuksien selvittämisestä ja niiden seurauksien korjaamisesta. Rikoksia, häiriöitä, onnettomuuksia ja tapaturmia ennalta ehkäisevät toimet ovat usein muiden kuin perinteisten turvallisuusviranomaisten vastuulla. Laadituissa turvallisuussuunnitelmissa painopiste on entistä enemmän ennalta ehkäisevissä toimenpiteissä.

Pitkäjänteinen ote työhön

Kunnissa on tiedostettu, että turvallisuusongelmia ei poisteta eikä edes ratkaisevasti vähennetä kertatoimin vaan turvallisuuden parantaminen edellyttää pitkäjänteistä työtä. Tätä todistavat esimerkiksi kuntien panostukset perheiden tukemiseen, nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja turvalliseen yhdyskuntasuunnitteluun, joissa tulokset saattavat näkyä vasta vuosien kuluttua.

Muut suunnitelmat otetaan huomioon turvallisuussuunnitelmissa

Ensimmäisessä sisäisen turvallisuuden ohjelmassa 23.9.2004 päätettiin seuraavaa: *Suunnitelmien laadintavaiheessa ja niitä päivitettäessä on otettava huomioon paikallisten turvallisuusongelmien riittävä selvittäminen, eri toimijoiden vastuiden ja*

roolien määrittäminen, turvallisen kaupunkisuunnittelun näkökohdat, suunnitelman yhteensopivuus muihin paikallisiin kansalaisten hyvinvoinnin edistämishjelmiin (esim. päihde- ja huumausaineohjelmat, hyvinvointiohjelmat, lapsi- ja perhepoliittiset ohjelmat). Tämä linjaus on otettu huomioon yhä useammin. Esimerkiksi Espoon turvallisuussuunnitelmassa on viittaukset muihin kaupungin suunnitelmiin ja ohjelmiin niiltä osin, kun niissä käsitellään turvallisuuden kannalta keskeisiä asioita. Forssan seudulla on laadittu hyvinvointia ja turvallisuutta edistävä ohjelma⁷. Alueellisessa turvallisuusyhteistyössä korostuu turvallisuutta parantavien toimenpiteiden yhteys maakunnallisiin suunnitelmiin, kuten hyvinvointisuunnitelmaan.

Tukea turvallisuustyöhön

Turvallisuussuunnittelua on tehty pääosin omin voimin, ilman ulkopuolista konsulttiapua. Tämä on ollut tavoitteena, sillä kyse on eri viranomaisten perustyöstä eikä sitä ole syytä ulkoistaa ulkopuolisille asiantuntijoille. Itse tekemällä osaaminen ja ammattitaito kasvavat ja yhteistyöverkostot vakiintuvat.

Valtakunnallisesti paikallista turvallisuussuunnittelua on edistetty laatimalla erilaisia työkirjoja ja raportteja. Näistä voidaan mainita esimerkkeinä seuraavat:

- Turvallisuustyön itsearviointityökalu (Rikossentorjuntaneuvosto 2011)
- Onnistumisen iloa - Turvallisuuden hyviä käytäntöjä (SM 34/2010)
- Pelottomat puistot, kodikkaat korttelit - Kaupunkien turvallisuusohjelma (SM 33/2010)
- Lapset ja nuoret mukaan turvallisuussuunnitteluun - Kokemuksia ja malleja Päijät-Hämeestä (SM 7/2010)
- Järjestöt mukaan turvallisuussuunnitteluun - Työkirja (SM 4/2010)
- Etnisten vähemmistöjen ja maahanmuuttajien turvallisuus paikallisissa turvallisuussuunnitelmissa (SM 29/2009)
- Turvallisuus harvaan asutuilla alueilla, tilanneraportti 2009 (SM 20/2009)
- Poikkihallinnollisen turvallisuustyön arviointi ja mittaaminen (SM 18/2009)
- Ota väkivalta huomioon turvallisuussuunnittelussa (Rikossentorjuntaneuvosto 2009)
- Paikallisen turvallisuussuunnittelun tilannekatsaus (SM 26/2008)
- Neljä kertomusta paikallisesta turvallisuussuunnittelusta (SM 8/2008)
- Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen (SM 19/2006)

⁷ Forssan seudun hyvinvointi- ja turvallisuusstrategia vuoteen 2011.

9 Suosituksia jatkotyölle

Paikallisen turvallisuussuunnittelun kolmas kierros käynnistyi vuoden 2011 alussa. Tällöin vahvistettiin turvallisuussuunnittelun kansalliset painopisteet, jotka on kuvattu liitteessä 5. Paikallisen turvallisuussuunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmä seuraa turvallisuussuunnittelun etenemistä ja sisällöllistä kehittymistä. Vuonna 2011 pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen aloittavan hallituksen ohjelma ja siinä olevat turvallisuussuunnittelun kannalta keskeiset linjaukset tullaan ottamaan työssä huomioon.

Seuraavassa on esitetty suosituksia jatkotyössä huomioon otettavaksi. Suositukset perustuvat tässä arvioinnissa esitettyihin havaintoihin.

1. Tavoitteena suunnitelmallinen yhteistyö

Hallinnon ja viranomaistoiminnan luonteesta johtuen suunnittelutyö tehdään usein varsin raskaasti. Suunnitelma nähdään tavoitteena sinällään, ja se halutaan tehdä perusteellisesti ja kattavasti. Tästä saattaa seurata paljon raskasta hallinnollista työtä, joka vaatii voimavaroja. Liian laaja ja kattava suunnitelma voi osoittautua liian haasteelliseksi toimeenpanna käytännön tasolla.

Suositus 1

Suunnittelun kaikissa vaiheissa tulee korostaa, että tavoitteena on suunnitelmallinen yhteistyö, ei vain suunnitelman laatiminen. Hyvä suunnitelma

- pystytään tekemään kohtuullisessa ajassa voimavaroja järkevästi käyttäen
- asettaa konkreettiset, aikataulutetut, mitattavat ja vastuutetut tavoitteet, joiden toteutusta on mahdollista seurata
- on selkeä ja ymmärrettävä myös niille, jotka eivät päivittäin työskentele turvallisuusasioiden parissa
- ohjaa konkreettisesti yhteisesti tehtävää työtä
- ohjaa toimintaa niille alueille, joissa on eniten tehtävää turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantamiseksi
- voidaan toimeenpanna käytännössä

2. *Tavoitteena hyvien käytäntöjen tehokkaampi levittäminen*

Eri puolilla Suomea toteutetaan hankkeita ja toimintamalleja turvallisuuden parantamiseksi. Näiden toteuttaminen ei useinkaan vaadi merkittäviä resursseja vaan ne voidaan tehdä osana perustyötä ja sen kehittämistä. Näistä hankkeista tulisi levittää laajasti tietoa ja kokemuksia ja hyödyntää niitä laajasti eri puolilla maata. Tehokas hyvien käytäntöjen levittäminen ja toimijoiden verkostoituminen säästää voimavaroja ja parantaa toiminnan laatua.

Suositus 2

Perustetaan verkkosivusto, johon kootaan turvallisuussuunnittelun hyviä käytäntöjä. Sivusto voidaan liittää johonkin jo olemassa olevan sivuston yhteyteen. Levitetään laajasti tietoa verkkosivustosta esimerkiksi sisäasiainministeriön, poliisin ja rikosentorjuntaneuvoston verkkosivuilla.

3. *Kehitetään paikallisen turvallisuussuunnittelun tulosten arviointia ja mittaamista*

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tuloksia tulee voida mitata ja arvioida. Turvallisuussuunnitelmiin sisällytetään yhä useammin mittareita. Mittarit ovat useimmiten turvallisuuden tai turvallisuuden tunteen kehitystä kuvaavia mittareita. Joihinkin turvallisuussuunnitelmiin on liitetty myös euromääräisiä mittareita.

Suositus 3

Liitetään jatkossa jokaiseen turvallisuussuunnitelmaan mittarit, joita käytetään osana turvallisuussuunnitelman tulosten arviointia. Levitetään tehokkaasti tietoa ja hyviä käytäntöjä turvallisuussuunnitelmien mittaamisen ja arvioinnin kehittämiseksi.

4. *Kootaan tietoa turvallisuussuunnittelun konkreettisista tuloksista ja kerrotaan niistä laajasti*

Turvallisuussuunnitelmien toimeenpanosta ja tuloksista on laadittu raportteja. Raportointia tulisi kuitenkin kehittää niin, että ne kuvaisivat nykyistä useammin turvallisuuden kehityksestä laajasti eikä vain siitä, mitä turvallisuussuunnitteluun osallistuneet toimijat ovat tehneet osana turvallisuusyhteistyötä. Tuloksista tulisi raportoida nykyistä laajemmin niin työhön osallistuville, poliittisille päättäjille ja asukkaille.

Suositus 4

Kehitetään turvallisuussuunnittelusta raportointia sisällöllisesti niin, että se antaa paremman kokonaiskuvan turvallisuustilanteen ja turvallisuuden tunteen kehityksen suunnasta. Parannetaan esitystapaa niin, että raportti on selkeä ja ymmärrettävä myös niille, jotka eivät osallistu turvallisuustyöhön. Varmistetaan, että raportit saavuttavat kohderyhmät.

5. Varmistetaan, että turvallisuussuunnittelu on pysyvää toimintaa

Turvallisuussuunnittelu on joiltakin osin edennyt yksittäisten henkilöiden vahvan sitoutumisen ja työpanoksen ansiosta. Nämä henkilöt ovat kullannarvoisia työn etenemisen kannalta. Vaarana on, että tällaisen henkilön siirryttyä esimerkiksi muihin töihin saattaa koko turvallisuussuunnittelu vaarantua ja jopa pysähtyä. Tästä syystä on tärkeää varmistaa, että turvallisuussuunnittelu on osa pysyvää toimintaa ja liittyy toiminnan kannalta keskeisiin prosesseihin. Tämän mukaisesti turvallisuussuunnitelman keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet tulisi liittää osaksi eri toimijoiden toiminnan ja talouden suunnittelua ja ohjausta sekä päätöksentekoa.

Suositus 5

Liitetään turvallisuussuunnitelman keskeinen sisältö ja toimenpiteet osaksi kunnan ja muiden turvallisuussuunnitteluun osallistuvien tahojen toiminnan ja talouden ohjausta ja suunnittelua sekä päätöksentekoprosesseja.

6. Turvallisuussuunnitelma - valmiussuunnitelma - osaa laajaa turvallisuutta

Turvallisuus on laaja kokonaisuus. Normaaliaikoina ihmisten, yritysten ja koko yhteiskunnan toimivuuden kannalta on tärkeää, että arki on turvallista. Arjen turvallisuus on tärkeää hyvinvoinnin kannalta ja se on esimerkiksi kunnille merkittävä vetovoimatekijä. Tavoitteena on, että huolehtimalla kansalaisten peruspalveluista ja tekemällä ennalta estävää turvallisuustyötä, luodaan sellaiset puitteet, joissa ihmisten turvallisuuden tunne vahvistuu. Paikallisen turvallisuussuunnitelman tarkoituksena on yhteistyössä eri viranomaisien, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa lisätä normaaliolojen turvallisuutta tehostamalla ennalta ehkäisevää työtä niin, että rikoksia, onnettomuuksia, tapaturmia ja häiriöitä tapahtuu vähemmän.

Häiriötilanteet rikkovat normaalin arjen ja arjen turvallisuuden sekä haittaavat tai vaarantavat yhteiskunnan perustoimintojen hoitamisen. Häiriötilanteet voivat syntyä äkillisesti esimerkiksi luonnon mullistuksen tai suuren onnettomuuden seurauksena, jolloin on kyettävä reagoimaan nopeasti tai tilanne voi kehittyä vähitellen, jolloin

voidaan paremmin valmistautua häiriön kohtaamiseen. Häiriötilanteet ovat kuitenkin aina sellaisia, jolloin viranomaisten ja muiden toimijoiden normaali palvelukyky ylittyy. Poikkeuksena ovat suuronnettomuudet, jotka ovat harvemmin sattuvia mutta pelastustoimen suunnittelun ja valmiuden piirissä olevia ns. normaalin toimintakyvyn asioita. Tilanteisiin on varauduttava ennakolta tehtävillä suunnitelmilla niin, että esimerkiksi kunnan tuottamat palvelut kyetään tuottamaan häiriötilanteessakin mahdollisimman hyvin ja keskeytyksettä.

Poikkeusoloissa yhteiskunta on ajautunut niin syvään kriisiin, että siitä ei normaaliaikoina voimassaolevan lainsäädännön antamin toimivaltuuksin selvitä ja käyttöön otetaan valmiuslaki sekä sen suomat mahdollisuudet puuttua esimerkiksi toimivaltuuksiin. Valmiuslaki edellyttää, että toimintaan poikkeusoloihin varaudutaan etukäteen laatimalla valmiussuunnitelmat.

Valmiussuunnitelmissa korostuu eri viranomaisten ja muiden toimijoiden oman toiminnan ja palvelutuotannon varmistaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Sillä, että palvelutuotanto toimii ja kansalaisten perustoimeentulosta pidetään huolta, luodaan edellytykset myös kansalaisten turvallisuudelle. Koska sekä häiriötilanteet että poikkeusolot vaativat etukäteen tehtäviä varautumistoimia, sama valmiussuunnitelma palvelee molempia tilanteita. Käytännössä usein samat henkilöt vastaavat arjen turvallisuuden varmistamiseksi laadittavista turvallisuussuunnitelmista sekä häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalle tehtävistä valmiussuunnitelmista

Näiden kahden suunnitelman ohella on myös muita turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia, kuten kohdekohtaisia turvallisuussuunnitelmia ja pelastussuunnitelmia. Koska turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia on useita, eri suunnitelmien ja prosessien tarkoitus ja suhde toisiinsa saattaa usein jäädä epäselväksi.

Suositus 6

Kunnan turvallisuus tulee nähdä laajana kokonaisuutena. Siihen sisältyy turvallisuuden parantamiseksi ennalta tehtävä turvallisuustyö sekä varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Koska turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia on useita, on varmistettava, että suunnitelmien tarkoitus ja tavoitteet ovat kaikkien tiedossa.

Liite 1: Turvallisuussuunnitelmien valmistelun tilanne 2010/2011

TURVALLISUUSUUNNITELMIEN TILANNE

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta on päätetty, että uudenmuotoiset paikalliset turvallisuussuunnitelmat tulee käsitellä valtuustoissa viimeistään vuoden 2010 aikana. Turvallisuussuunnitelmien tilanne päivitettiin poliisin tuloskeskustelujen yhteydessä marraskuussa 2010. Yhteenvedo on ollut tarkistettavana aluehallintovirastoilla ja muilla asian kannalta keskeisillä tahoilla.

Turvallisuussuunnitelmien valmistelun tilanne, vuodenvaihte 2010/2011		
Helsingin poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Helsinki	Kaupungin turvallisuusohjelman valmistelu vuosille 2010 - 2013 on käynnissä. Kaupungin strategiaohjelma vuosille 2009–2012 hyväksyttiin vuonna 2009, ja se sisältää useita turvallisuuden kannalta keskeisiä asioita.
Etelä- Karjalan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Lappeenrannan seudun suunnitelma (Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale Suomenniemi, Taipalsaari)	Valmiina, menossa valtuustokäsittelyyn
	Imatran seutukunnan suunnitelma (Imatra, Ruokolahti, Parikkala, Rautjärvi)	Valmiina, hyväksytty valtuustoissa.
Itä-Uudenmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Vantaan kaupungin suunnitelma	Hyväksytty valtuustossa 14.12.2009
	Porvoon kaupungin ja Sipoon ja Askolan kuntien yhteinen suunnitelma	Yhteinen turvallisuussuunnitelma on päivitetty. Tavoitteena valtuustokäsittelyt vuoden 2010 aikana.
	Loviisan kaupungin (Pernajan, Liljendalin ja	Yhteinen turvallisuussuunnittelutyö

	Ruotsinpyhtään kunnat liittyneet kaupunkiin 1.1.2010) suunnitelma	käynnissä. Tavoitteena valtuustokäsittely vuoden 2010 aikana.
	Lapinjärven kunnan suunnitelma	Työ käynnissä. Tavoitteena valtuustokäsittely vuoden 2010 aikana.
	Myrskylän kunnan suunnitelma	Työ käynnissä. Tarkoitus liittää Orimattilan suunnitelmaan
	Pukkilan kunnan suunnitelma	Työ käynnissä. Tarkoitus liittää Porvoo, Sipoo, Askola -suunnitelmaan
Kanta-Hämeen poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Hämeenlinnan seutukunta (Hämeenlinna, Hattula, Janakkala)	Työ käynnissä.
	Riihimäen seutukunta (Riihimäki, Loppi, Hausjärvi)	Työ käynnissä, työ organisoitu ja painopisteet määritely. Tavoitteena valtuustokäsittely vuoden 2010 lopussa.
	Forssan seutukunta (Forssa, Tammela, Jokioinen, Humppila, Ypäjä)	Suunnitelma valmis, osin käsitelty valtuustoissa.
Keski-Uudenmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Hyvinkää	Valmis, hyväksytty valtuustossa 14.12.2009
	Nurmijärvi	Suunnitelma lähes valmis, valtuustokäsittely vuoden 2010 alussa
	Mäntsälä-Pornainen	Työ käynnissä.
	Tuusula, Järvenpää, Kerava	Valmistelu aloitettu, tavoitteena valmistua vuoden 2010 loppuun mennessä
Kymenlaakson poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Kouvolan kaupungin ja Iitin yhteinen suunnitelma	Valmis, käsittely valtuustossa helmikuussa 2010.
	Kotka ja Pyhtää	Työ ei edennyt, epätodennäköistä että valmistuu vuoden 2010 aikana
	Hamina, Vironlahti,	Suunnittelu ei ole edennyt*

	Miehikkälä	
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Siuntio	Valtuusto palauttanut suunnitelman jatkotyöstämistä varten
	Raasepori, Inkoo, Hanko	Turvallisuussuunnittelu alkutekijöissään.
	Lohjan alue (Lohja, Karjalohja)	Suunnitelma lähes valmis, valtuustokäsittely alustavan suunnitelman mukaan syksyllä 2010.
	Karkkila, Nummi-Pusula	Työ aloitettu.
	Vihti	Suunnitelma valmis ja hyväksytty valtuustossa.
Päijät-Hämeen poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Päijät-Hämeen maakunnallinen suunnitelma (Asikkala, Hartola Heinola, Hollola Hämeenkoski, Kärkölä Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki, Sysmä)	Valmis ja käsitelty maakuntavaltuustossa sekä joissakin alueen kunnallisvaltuustoista
Varsinais-Suomen poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Raision kihlakunnan kuntien suunnitelma (Masku, Naantali, Raisio, Nousiainen, Rusko)	Hyväksytty 26.3.2009, ajalle 2008-2012
	Kaarinan kihlakunnan kuntien suunnitelma (Kaarina, Lieto, Paimio, Sauvo)	Hyväksytty 21.8.2008
	Turun kaupungin suunnitelma	Valmis 2009-2012
	Vakka-Suomen suunnitelma (Kustavi, Laitila, Mynämäki, Pyhäranta, Taivassalo, Uusikaupunki, Vehmaa)	Valmis 2009-2012

	Turunmaan suunnitelmat (Kemiönsaari, Länsi-Turunmaa)	Hyväksytty 17.8.2007
	Salon kaupungin suunnitelma, tarkoituksena kutsua myös Somero mukaan.	Työ aloitettu 27.4.2009, työ keskeytynyt.
	Loimaan seutukunnan suunnitelma (tavoitteena saada mukaan Loimaa, Oripää, Pöytyä, Koski, Marttila, Aura, Tarvasjoki)	Työ aloitettu tammikuussa 2010
Satakunnan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Pori	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Ulvila	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Nakkila	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Pomarkku	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Kiikoinen	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Rauma, Eura, Eurajoki	Valmis, hyväksytty valtuustossa pl. Eurajoki, joka käsitellään vuoden 2010 alussa
	Kankaanpää	Työ ei ole käynnistynyt
	Harjavalta	Ei valmistunut
	Huittinen	Ei valmistunut
	Köyliö	Ei valmistunut
	Säkylä	Ei valmistunut
	Honkajoki	Ei valmistunut
	Kokemäki	Ei valmistunut
	Jämijärvi	Työ ei ole käynnistynyt /Ei tietoa.
	Karvia	Työ ei ole käynnistynyt /Ei tietoa.
	Lavia	Suunnitelma valmis.
	Luvia	Suunnitelma valmis.
	Meriakarvia	Työ ei ole käynnistynyt /Ei tietoa.
	Siikainen	Työ ei ole käynnistynyt /Ei tietoa.
Pohjanmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Oravainen, Vöyri-Maksamaa	Valmistuu vuoden 2010 aikana
	Kristiinankaupunki, Kaskinen, Närpio	Valmistunut vuonna 2009

	Vaasa	Valmistuu vuonna 2010
	Laihia	Valmistuu vuonna 2010
	Vähäkyrö	Työ käynnissä.
	Isokyrö	Työ käynnissä.
Pirkanmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Tampere	Valmis
	Etelä-Pirkanmaan kuntien suunnitelma (Akaa, Kylmäkoski, Urjala, Valkeakoski)	Valmis
	Lempäälä	Valmistunut 10.12.2008
	Nokia	Valmis
	Punkalaidun	Valmis
	Ylöjärvi	Valmis
	Kangasalan seudun kuntien suunnitelma (Kangasala, Kuhmalahti, Pälkäne)	Valmis, Kangasala käsitellään valtuustossa 2/2010
	Sastamala	Valmis, ei käsitelty valtuustossa
	Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat	Yhteinen suunnitelma Mänttä-Vilppulan osalta valmis, hyväksytty valtuustossa 13.12.2010. Ruovedellä ja Virroilla suunnitelman käsittely kesken.
	Pirkkala	Vuonna 2006 hyväksytyn suunnitelman päivitys käynnissä, valmistuu alkuvuonna 2011.
	Ikaalinen	Ei päivitetty (edellinen hyväksytty 2007)
	Kihniö	Suunnittelu ei ole edennyt* (edellinen tehty 2001)
	Vesilahti	Vuonna 2006 valmistuneen suunnitelman päivitys käynnissä, valmistuu alkuvuonna 2011.
	Hämeenkyrö	Valmistelu alkanut loppuvuodesta 2010.
	Orivesi-Juupajoki	Valmistunut joulukuussa 2010.
	Parkano	Valmisteilla alkaen loppuvuodesta 2010.
Keski-Suomen poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne

	Keski-Suomen maakunnallinen suunnitelma, joka koostuu seitsemästä (7) seutukuntaakohtaisesta suunnitelmasta	Valmistuu vuoden 2010 aikana - maakuntaliiton palkkaama koordinaattori
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Keski-Pohjanmaan maakunta ja Kruunupyyn kunta	Valmis, valtuustojen hyväksymä
	Luoto	Suunnittelu ei ole edennyt*
	Pedersöre	Suunnittelu ei ole edennyt*
	Pietarsaari	Suunnittelu ei ole edennyt*
	Uusikaarlepyy	Suunnittelu ei ole edennyt*
Etelä-Pohjanmaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Alavus, Kuortane, Töysä, Ähtäri (yhteinen suunnitelma)	Suunnitelma päivitetty vuonna 2009 ja hyväksytty valtuustoissa 2010.
	Kauhajoki	Valmistelu käynnissä
	Kauhava	Valmistelu käynnissä
	Lappajärvi	Suunnitelman tarkistaminen käynnistynyt helmikuussa 2010. Työ kesken.
	Seinäjoki	Suunnitelma valmistunut 2008 ja hyväksytty valtuustossa.
	Alajärvi	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Evijärvi	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Ilmajoki	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Isojoki	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Jalasjärvi	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Karjajoki	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Kurikka	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Lapua	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Soini	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Teuva	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
	Vimpeli	Suunnittelu ei etene/Ei tietoa
Etelä-Savon poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Etelä-Savon maakunnallinen	Valmis.

	suunnitelma	
	Juvan alue (Rantasalmi, Joroinen, Puumala, Juva)	Valmistunut, hyväksyminen vuoden 2010 alussa
	Pieksämäki	Hyväksytty 10.6.2008
	Savonlinna	Suunnitelma valmis, hyväksyminen vuoden 2010 alussa
	Mikkelin alueen kunnat (Mikkeli, Ristiina, Mäntyharju, Pertunmaa, Hirvensalmi, Kangasniemi)	Maakunnallisen suunnitelman piirissä
	Enonkoski, Heinävesi, Kerimäki, Punkaharju	Suunnittelu ei etene, odotetaan maakunnallista suunnitelmaa.
Pohjois-Karjalan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Ilomantsi	Alustavasti vireillä!
	Joensuu	Suunnitelma valmis.
	Juuka, Nurmes, Valtimo	Sovittu Ylä-Karjalan yhteisen suunnitelman valmistelusta. Juukassa ei aloitettu, Nurmes ja Valtimo valmiit, yhdistämistä ei vielä aloitettu.
	Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi	Osa Keski-Karjalan yhteistä suunnitelmaa. Valmis.
	Kontiolahti	Suunnitelman tekeminen aloitettu.
	Lieksa	Työ käynnissä.
	Liperi	Työ käynnissä.
	Outokumpu	Valmis.
	Polvijärvi	Kunnanjohtaja: ei tehdä!
Pohjois-Savon poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Laaditaan maakunnallinen turvallisuussuunnitelma	Johtoryhmä on nimetty, projektityöntekijä palkattu, valmistunee 2011 aikana.
Oulun poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Ii	Aloittamatta.
	Yli-Ii	Kesken.

	Haukipudas	Aloittamatta.
	Oulu	Valmis
	Hailuoto	Aloittamatta.
	Kiiminki	Valmis.
	Oulunsalo	Kesken.
	Kempele	Kesken.
	Muhos	Suunnitelma valmis.
	Utajärvi	Valmis.
	Vaala	Kesken.
	Tyrnävä	Suunnitelma valmis.
	Liminka	Suunnitelma valmis
	Lumijoki	Aloittamatta.
Jokilaaksojen poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Raahen seutukunta	Hyväksytty. Valmis
	Ylivieskan seutukunta	Hyväksytty. Valmis
	Nivalan-Haapajärven ja Siikalatvan seutukunnat	Valmis
Kainuun poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Kainuun Maakunta: Kajaani Sotkamo Paltamo Ristijärvi Kuhmo Suomussalmi Hyrnsalmi Puolanka	Kainuun Maakunta - kuntayhtymän vetämänä Kainuuseen on valmistunut maakunnan ja kuntien yhteinen turvallisuussuunnitelma.
Koillismaan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Kuusamo	Hyväksytty 2009 valtuustossa
	Pudasjärvi	Hyväksytty 2007 valtuustossa
	Taivalkoski	Hyväksytty 2008 valtuustossa
Lapin poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Inari	Hyväksytty 1.6.2009. Valmis
	Kemijärvi	Suunnitelma valmis, käsittely kesken kunnanhallituksessa. Hyväksytty 17.5.2010. Valmis.
	Pelkosenniemi	Hyväksytty 5.10.2010. Valmis **
	Posio	Turvallisuussuunnitelma hyväksytty 14.4.2008. Valmis.

		Liikenneturvallisuussuunnitelma hyväksytty 13.3.2009
	Ranua	Valmis, hyväksytty 26.8.2010.
	Rovaniemi	Valmis, hyväksytty 21.9.2009.
	Salla	Päivitetään, valmistuu 2011 alkuvuodesta **.
	Savukoski	Päivitetään, valmistuu 2011 alkuvuodesta**.
	Sodankylä	Hyväksytty valtuustossa 12/2008.
	Utsjoki	Yhteinen suunnitelma Inarin kanssa. Suunnitelma valmis, hyväksytty valtuustossa 2010.
Peräpohjolan poliisilaitos		
	Kunta/alue	Tilanne
	Tornio	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Tunturi-Lappi (Kittilä, Muonio, Enontekiö)	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Ylitornio, Pello, Kolari	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Tervola	Työ kesken**.
	Keminmaa	Valmis, hyväksytty valtuustossa
	Kemi	Suunnitelma valmis.
	Simo	Suunnitelma valmis.

* Kunnassa/alueella saattaa olla olemassa ns. vanhanmuotoinen turvallisuussuunnitelma, joka on tehty ennen vuonna 2006 annettuja uusia linjauksia.

** Pelkosenniemen, Sallan, Savukosken ja Tervolan kuntien turvallisuussuunnitelmia valmistellaan yhdessä Taatusti turvassa – hankkeen kanssa. Tavoitteena on laatia ensin kylien turvallisuussuunnitelmat ja koota näistä kunnan turvallisuussuunnitelma.

Liite 2: Asettamispäätös

SISÄASIAINMINISTERIÖ

ASETTAMISPÄÄTÖS

25.8.2009

SM028:00/2009

TURVALLISUUSUUNNITTELUN KEHITTÄMISEN OHJAUS – JA SEURANTARYHMÄ

Asettaminen

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut poikkihallinnollisen työryhmän ohjaamaan ja seuraamaan turvallisuus suunnittelun kehittämistä valtakunnallisesti. Työryhmä jatkaa asettamispäätöksellä 28.8.2006 SM-2005-01261/TU-0 ad käynnistettyä työtä.

Toimikausi

1.9.2009 -31.5.2011

Tausta

Valtioneuvosto teki 23.9.2004 ja 8.5.2008 periaatepäätökset sisäisen turvallisuuden ohjelmasta. Päätöksissä vahvistettiin strategiset linjaukset ja toimenpiteet seudullisen ja paikallisen turvallisuus suunnittelun edelleen kehittämiseksi. Sisäasiainministeriön asettaman työryhmän konkreettiset ehdotukset turvallisuus suunnittelun kehittämiseksi valmistuivat 12.4.2006 (sisäasiainministeriön julkaisuja 19/2006).

Tehtävät

Turvallisuus suunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmä osallistuu sisäisen turvallisuuden ohjelman valmisteluun, toimeenpanoon ja seurantaan turvallisuus suunnittelun kehittämistä koskevien toimenpiteiden osalta, seuraa valtakunnallisesti turvallisuus suunnittelun etenemistä, toteuttaa turvallisuus suunnittelua paikallisella ja alueellisella tasolla edistäviä hankkeita ja muita toimenpiteitä sekä valmistelee valtakunnallisia turvallisuus suunnittelun seminaareja ja muita tilaisuuksia.

Turvallisuus suunnittelun ohjaus- ja seurantaryhmä yhteen sovittaa ja koordinoi ministeriöiden välistä turvallisuus suunnittelua sekä edistää turvallisuus suunnittelun alueellista yhteistyötä ja koordinaatiota.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja: Poliisiylijohdaja Mikko Paatero, sisäasiainministeriö, poliisiosasto
Varapuheenjohtaja: Pelastusylijohdaja Pentti Partanen, sisäasiainministeriö, pelastusosasto
Jäsenet: Poliisipäällikkö Lasse Aapio, Päijät-Hämeen poliisilaitos
Suunnittelija Markus Alanko, oikeusministeriö, Rikksentorjuntaneuvosto
Neuvotteleva virkamies Leif Beilinson, liikenne- ja viestintäministeriö
Pelastusjohtaja Veli-Pekka Ihamäki, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Pääsihteeri Kristiina Kumpula, Suomen Punainen Risti,
varajäsen valmiustoiminnan päällikkö Leena Kämäräinen
Kaupunginjohtaja Timo Kvist, Rikoksenteorjuntaneuvoston
puheenjohtaja
Toiminnanjohtaja Reet Nurmi, Monika-naiset ry, varajäsen
Etnisten suhteiden neuvottelukunnan pääsihteeri Sari
Haavisto, sisäasiainministeriö
Johtaja Veli-Matti Ojala, Finanssialan keskusliitto
Ylitarkastaja Maija Peltokangas, SM/PEO, varajäsen
ylitarkastaja Vesa-Pekka Tervo
Asiamies Kaisa Saario, Keskuskauppakamari
Neuvotteleva virkamies Merja Söderholm, STM
Aluepäällikkö Varpu Tavaststjerna, Liikenneturva
Lääninpoliisiylitarkastaja Tapani Tiilikainen, Itä-Suomen
lääninhallitus
Rajatarkastusyksikön päällikkö, everstiluutnantti Pasi
Tolvanen, varajäsen everstiluutnantti Hannu Tervo
Dosentti Sirpa Virta, Tampereen yliopisto
Sisäasiainministeriön poliisiosaston edustaja, avoin.

Jäsensihiteerit:

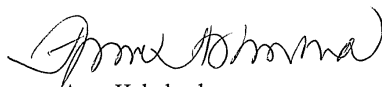
Päällikkö Tarja Mankkinen, SM/STS
Kehittämispäällikkö Markku Haiko, Suomen Kuntaliitto

Ohjaus- ja seurantaryhmän kokoonpanoa täydennetään aluehallintoviraston edustajalla sen jälkeen, kun aluehallintovirastot ovat aloittaneet toimintansa vuoden 2010 alussa.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita tarpeen mukaan.


Työryhmän kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädetty edellytys, jonka mukaan työryhmässä tulee olla vähintään 40 % sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tätä edellytystä ei ole voitu täysimääräisesti täyttää. Työryhmä on luonteeltaan laajasti poikkihallinnollinen yhteistyöelin, jonka jäsenet on valittu sen perusteella, että heillä on omassa organisaatiossa turvallisuussuunnittelun kehittämiseen liittyviä vastuita ja tehtäviä, on katsottu perustelluksi noudattaa työryhmässä edustettuina olevien tahojen ehdotuksia työryhmän jäseniksi ja varajäseniksi.

Sisäasiainministeri



Anne Holmlund

Kansliapäällikkö



Ritva Viljanen

JAKELU Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI Maahanmuutto- ja eurooppaministeri Thors
Valtiosihteeri Pelttari
Erityisavustaja Kokko
Erityisavustaja Bergman
Erityisavustaja Grönqvist
Sisäasiainministeriön osastot
Maaherrat
Lääninhallitusten sisäisen turvallisuuden työryhmät
Alueelliset pelastuslaitokset
Poliisilaitokset
Oikeusministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Rikksentorjuntaneuvosto
Suomen Kuntaliitto
Suomen Punainen Risti
Liikenneturva
Keskuskauppakamari
Etnisten suhteiden neuvottelukunta

Liite 3: Asettamispäätöksen täydennys 25.1.2010

SISÄASIAINMINISTERIÖ

ASETTAMISPÄÄTÖS

25.1.2010 adSM028:00/2009

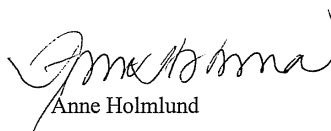
TURVALLISUUSUUNNITTELUN KEHITTÄMISEN OHJAUS – JA SEURANTARYHMÄN TÄYDENTÄMINEN

Sisäasiainministeriö asetti 25.8.2009 poikkihallinnollisen työryhmän ohjaamaan ja seuraamaan turvallisuus suunnittelun kehittämistä valtakunnallisesti.

Työryhmän kokoonpanoa täydennetään tällä päätöksellä seuraavilla henkilöillä:

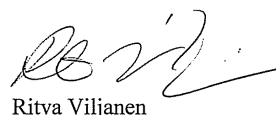
Ylijohtaja Anneli Taina, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Yli-insinööri Marcus Merin, Liikenne- ja viestintäministeriö
Poliisiylitarkastaja Stefan Gerkman, sisäasiainministeriö, poliisiosasto
Toiminnanjohtaja Kimmo Kohvakka, Suomen Pelastusalan
Keskusjärjestö SPEK

Sisäasiainministeri



Anne Holmlund

Kansliapäällikkö



Ritva Viljanen

JAKELU Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI Sisäasiainministeriön osastot
Aluehallintovirastot

Liite 4: Asettamispäätöksen täydennys 12.1.2011

SISÄASIAINMINISTERIÖ

ASETTAMISPÄÄTÖS

12.1.2011 adSM028:00/2009

TURVALLISUUSUUNNITTELUN KEHITTÄMISEN OHJAUS – JA SEURANTARYHMÄN TÄYDENTÄMINEN

Sisäasiainministeriö asetti 25.8.2009 poikkihallinnollisen työryhmän ohjaamaan ja seuraamaan turvallisuus suunnittelun kehittämistä valtakunnallisesti.

Työryhmän kokoonpanoa muutetaan tällä päätöksellä seuraavasti:

rajatarkastusyksikön päällikkö, everstiluutnantti Pasi Tolvasen tilalle nimetään jäseneksi everstiluutnantti Juha Martiskainen.

Kansliapäällikkö



Ritva Viljanen

Sisäisen turvallisuuden sihteeristön
päällikkö



Tarja Mankkinen

JAKELU

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI

Sisäasiainministeriön osastot

Liite 5: Paikallisen turvallisuussuunnittelun painopisteet 2011- 2015

SISÄASIAINMINISTERIÖ

1

21.1.2011

Suunnitelmallista turvallisuustyötä maakunnista kuntiin ja kyliin Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteet ja painopisteet 2011–2015

Kytetään kuntien turvallisuussuunnitelmat laajempiin alueellisiin, seutukohtaisiin tai maakunnallisiin sisäisen turvallisuuden suunnitelmiin.

Edistetään sitä, että kyläsuunnitelmien osaksi liitetään turvallisuuskäsitteitä.

Turvallisuussuunnittelun alueellisen koordinaation ja yhteistyön edistämiseksi luodaan alueellinen sisäisen turvallisuuden yhteistyön toimintamalli, joka valmistuu vuoden 2011 aikana.

Vaikuttavuuden parantaminen

Käynnistetään turvallisuusyhteistyön ja -suunnittelun vaikuttavuusarviointi paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Tietopohjan parantaminen

Kehitetään alueellisen ja paikallisen turvallisuustilanteen arvioinnin laatimista viranomaisten välisenä yhteistyönä ja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Kehitetään yhteistä tietopohjaa turvallisuussuunnittelu tueksi, toiminnan ja resurssien tarkoituksenmukaisen kohdistamisen varmistamiseksi sekä syy-seuraussuhteiden esille saamiseksi.

Kansainvälinen verkostoituminen ja verkoston hyödyntäminen

Luodaan menettelyt, joilla voidaan tukea halukkaita maakuntia, kuntia tai kaupunginosia liittymään kansainväliseen Safe Community -verkostoon. Safe Community toiminta edistää paikallista turvallisuustyötä ja -suunnittelua, sillä sen kautta kansainvälisestä turvallisuusyhteistyöstä kiinnostuneet kunnat voivat liittyä kansainvälisen verkoston osaksi. Varmistetaan, että kansainvälisen verkostoyhteistyön tuottama tieto ja kokemukset leviävät kansallisella tasolla.

Kehitetään turvallisuusviestintää

Alueellisen ja paikallisen turvallisuustyön tueksi laaditaan turvallisuusviestintäopas ja edistetään turvallisuusviestintää osana kunnan yleistä viestintää. Viestinnän kehittämisessä otetaan erityisesti huomioon eri asukasryhmät viestinnän kohteena ja uudet viestinnän keinot, kuten sosiaalinen media. Kiinnitetään erityistä huomiota vaikeasti tavoitettavien ryhmien, kuten maahanmuuttajien, ikääntyneiden ja nuorten tavoittamiseen.

Turvallisuussuunnittelun painopisteet, ei tärkeysjärjestyksessä

1. Luodaan menettelyt, joilla parannetaan asukkaiden osallistumista paikalliseen turvallisuussuunnitteluun.
2. Vähennetään väkivaltaa.
3. Torjutaan alkoholihaittoja.
4. Vähennetään tapaturmien määrää.
5. Parannetaan ikääntyneiden turvallisuutta.
6. Ennalta ehkäistään nuorten syrjäytymistä.

Painopisteissä otetaan huomioon sisäisen turvallisuuden ohjelma tai strategia, jota koskevat päätökset tehdään seuraavan hallituskauden alussa.